

**Jaarverslag
2018**

**Stichting
Groninger
Universiteits
fonds**

**rijksuniversiteit
groningen**

Inhoud

1.	Algemeen	1
1.1.	Doel.....	1
1.2.	Aanmelding als donateur	1
1.3.	Schenkeningen	1
1.4.	ANBI.....	1
1.5.	Bestuur	2
1.5.1.	Administratie, data, website.....	2
1.5.2.	Financiële administratie	2
1.5.3.	GUF/Gratama Stichting.....	2
1.5.4.	GUF/WETEX.....	2
1.5.5.	Correspondentieadres	2
1.6.	Raad van Toezicht	2
1.7.	Samenstelling Raad van Toezicht en Bestuur op 31-12-2018 (met jaar van eventueel aftreden)	3
1.7.1.	Raad van Toezicht.....	3
1.7.2.	Aangewezen door de faculteiten	3
1.7.3.	Hoofden van Besturen der algemene Studentenverenigingen.....	3
1.7.4.	Aangewezen door de Raad van Toezicht uit de donateurs.....	3
1.7.5.	Bestuur	3
2.	Bestuursverslag.....	4
2.2.	Subsidiebeleid	4
2.2.1.	Gewone subsidies.....	4
2.2.2.	Excellente studenten	4
2.2.2.1.	Verslag van Fleur Visser (Medische Wetenschappen – Tanzania)	5
2.3.	Gratama Stichting.....	6
2.4.	GUF Projecten 2018	7
2.5.	Stichting WETEX & Boerma-Kooy fonds.....	7
2.5.1.	Boerma-Kooy fonds	7
2.6.	Prijzen	8
2.6.1.	GUF-100 prijzen	8
2.6.1.1.	Winnaars GUF-100 prijzen 2018	8
2.6.2.	Gratama Wetenschapsprijs	8
2.6.3.	Ubbo Emmius penning	9
2.6.4.	Mallinckroth prijs	9
2.7.	Lustrum Groninger Universiteitsfonds 2018	9

2.7.1.	GUF-symposium 13 april 2018	9
2.7.2.	Symposium ‘Gaswinning aardbevingen en wat nu?’ 15 november 2018	10
2.8.	Bijzondere Leerstoelen	12
3.	Toestand van het fonds	13

1. Algemeen

1.1. Doel

De Stichting Groninger Universiteitsfonds (GUF) stelt zich ten doel de bevordering van de studie aan de Rijksuniversiteit te Groningen en voorts van al datgene, wat tot de bloei van die universiteit kan strekken, onder meer door:

- het geven van financiële steun voor buitenlandse studiereizen en het houden van voordrachten op internationale wetenschappelijke congressen door gevorderde studenten;
- het verlenen van financiële steun ten behoeve van de organisatie van (inter)nationale wetenschappelijke congressen en voordrachten aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- het subsidiëren van excursies door studenten, gericht op en in het belang van hun studie, en van culturele en sportieve activiteiten van studenten in verenigingsverband;
- het geven van financiële steun aan tentoonstellingen en wetenschappelijke publicaties die van belang zijn voor de geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen;
- het vestigen van bijzondere leerstoelen.

1.2. Aanmelding als donateur

Het GUF kent gewone donateurs, studentdonateurs en donateurs voor het leven.

- Gewone donateurs dragen ten minste €25 per jaar bij.
- Donateurs voor het leven doneren eenmalig een bedrag van ten minste €1500.
- Studentdonateurs zijn studenten, ingeschreven aan de Rijksuniversiteit Groningen, die € 5 of meer per jaar bijdragen.

Aanmelding online: Op de website van het GUF onder het menu 'Ik wil donateur worden' kunt u zich online aanmelden of een betalingsformulier downloaden. Daarmee kunt u het GUF machtigen het door u aangegeven donatiebedrag jaarlijks van uw rekening af te schrijven. De minimale donatie is €25 per jaar.

U kunt zich ook als donateur aanmelden door de donatie over te maken (met vermelding van adresgegevens) naar Stichting Groninger Universiteitsfonds te Groningen, bankrekening NL87 INGB 0000873200.

1.3. Schenkingen

Erfstellingen en legaten

Vrienden van de Groninger Universiteit die het GUF bij testamentaire beschikking wensen te begunstigen, kunnen de erfstelling of het legaat stellen op naam van 'Stichting Groninger Universiteitsfonds te Groningen'.

1.4. ANBI

Het GUF is door de Belastingdienst aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit houdt in dat de stichting geen successierecht of schenkingsrecht hoeft te betalen over erfenissen en schenkingen die de stichting ontvangt in het kader van het algemeen belang. Daarnaast zijn er fiscale faciliteiten voor de Overdrachtsbelasting in verband met schenkingen van onroerende zaken. Door de fiscale vrijstelling kan de schenking geheel ten goede komen aan de doelstellingen van het GUF. RSIN/ fiscaal nummer 802654629.

1.5. Bestuur

prof. dr. L.F.M.H. de Leij
prof. dr. F.M. Haaijer-Ruskamp
prof. dr mr C.J. Jepma
dr. A. Plantinga
prof. dr. J.T.M. Elzenga
prof. dr. D.J. Wolffram
prof. Dr. H.K. Elzinga

voorzitter
secretaris
penningmeester – tot 1 juli 2018
penningmeester – vanaf 1 juli 2018

1.5.1. Administratie, data, website

mw. N. Meijer-van der Kooi fc

guf@rug.nl

1.5.2. Financiële administratie

dhr. J.S. Bartels

j.s.bartels@rug.nl

1.5.3. GUF/Gratama Stichting

prof. dr. D.J. Wolffram, adviseur/coördinator

guf@rug.nl

1.5.4. GUF/WETEX

prof. dr. J.T.M. Elzenga, portefeuillebeheerder

guf@rug.nl

1.5.5. Correspondentieadres

Stichting Groninger Universiteitsfonds
Postbus 559
9700 AN Groningen

guf@rug.nl

www.rug.nl/guf

1.6. Raad van Toezicht

prof. dr. S. Poppema
prof. dr. J. de Vries
prof. dr. E. Sterken
prof. dr. H.W.G.M. Boddeke
prof. mr. dr. J. Borgesius
mr. K. Bunk
mw. mr. E.T. Brill-Meijer
prof. dr. J.J.H. Dekker
prof. dr. H. Van Ees
prof. dr. L.W. Gormley
mw. dr. J.C. Hoekstra
prof. dr. B.P. Kooi
mw. A. van Langen
prof. dr. W.J. Quax
prof. dr. D. Strijker
prof. dr. C.K.M von Stuckrad
prof. dr. M.P. Timmer
mw. prof. dr. G.C. Wakker
rector van het GSC 'Vindicat Atque Polit'
praeses van de RKSVM 'Albertus Magnus'

voorzitter – tot 1 oktober 2018
voorzitter – vanaf 1 oktober 2018
rector magnificus

1.7. Samenstelling Raad van Toezicht en Bestuur op 31-12-2018

(met jaar van eventueel aftreden)

1.7.1. Raad van Toezicht

de Voorzitter van het College van Bestuur
de Rector Magnificus

prof. dr. J. de Vries
prof. dr. E. Sterken

1.7.2. Aangewezen door de faculteiten

Faculteit Economische- en Bedrijfswetenschappen	mw. prof. dr. P. van Veen-Dirks	2022
Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen	mw. prof. dr. M.P.C. van der Werf	2022
Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap	prof. dr. C.K.M. von Stuckrad	2019
Faculteit der Letteren	mw. prof. dr. G.C. Wakker	2019
Faculteit Medische Wetenschappen	prof. dr. H.W.G.M. Boddeke	2020
Faculteit Rechtsgeleerdheid	prof. dr. L.W. Gormley	2020
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen	prof. dr. D. Strijker	2020
Faculty of Science & Engineering	prof. dr. W.J. Quax	2020
Faculteit Wijsbegeerte	prof. dr. B.P. Kooi	2019
University College Groningen	prof. dr. H. van Ees	2020

1.7.3. Hoofden van Besturen der algemene Studentenverenigingen

Studentenverenigingen die tenminste 100 betalende leden hebben en tenminste € 5per betalend lid aan het GUF afdragen zijn gerechtigd hun voorzitter als stemgerechtigd raadslid naar de Raad van Toezicht af te vaardigen.

de Rector van het GSC 'Vindicat Atque Polit'
de Praeses van de RKSV 'Albertus Magnus'

1.7.4. Aangewezen door de Raad van Toezicht uit de donateurs

mr. K. Bunk	2019
mw. A. van Langen	2019
mw. dr. J.C. Hoekstra	2021
prof. dr. mr. J. Borgesius	2021
mw. mr. E.T. Brill-Meijer	2019

1.7.5. Bestuur

prof. dr. L.F.M.H. de Leij	2022
mw. prof. dr. F.M. Haaijer-Ruskamp	2022
dr. A. Plantinga	2022
prof. dr. D.J. Wolffram	2019
prof. dr. J.T.M. Elzenga	2019
mw. prof. dr. H.K. Elzinga	2019

2. Bestuursverslag

2.1. Bestuurs- en Raad van Toezicht vergaderingen

Het bestuur vergaderde in het verslagjaar 2018 op 10 januari, 28 maart, 7 juni en 20 september.

De Raad van Toezicht kwam bijeen op 7 juni 2018. De Raad hechtte zijn goedkeuring aan het jaarverslag en de jaarrekening van het GUF over het jaar 2017.

2.2. Subsidiebeleid

Het besteedbare subsidiebedrag voor 2018 werd vastgesteld op € 405.000 inclusief lustrumbudget en inclusief de kosten voor infrastructurele ondersteuning (administratie, secretariaat, bankkosten).

2.2.1. Gewone subsidies

Aan gewone subsidies (buitenlandse stages studenten) werd € 62.100 toegekend. Daarnaast werd er een bedrag van € 32.850 toegekend voor de organisatie van congressen en de organisatie van studentengroepsreizen.

2.2.2. Excellente studenten

41 studenten ontvingen een beurs voor een buitenlandse stage op grond van excellente studieprestaties; het totaal toegezegde bedrag bedraagt € 49.950.

Daarnaast droeg het GUF € 12.500 bij aan de GUF-100 prijzen voor de beste student van het jaar van elke faculteit (zie hierna onder 'Prijzen').

In het verslagjaar 2018 ontvingen de volgende excellente studenten een beurs voor een eveneens aangegeven buitenlandse stage :

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

L.J. Van der Velde Newcastle, UK

Faculteit Gedrags- en Maatschappij Wetenschappen

F.U. Grundmann Leuven, België

F. Seidel La Paz, Bolivia

M. Boon Atlanta, USA

Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap

L.C. Geiger La Paz, Bolivia

Faculteit der letteren

T. Notten Stellenbosch, Zuid-Afrika

F.A. van den Berg UC Riverside, USA

M.C. den Ouden Londen, UK

K.J. Blijleven Londen, UK

C.L. Brandau Bochum, Duitsland

L.D. Rouhof Uppsala, Zweden

E.H.A.M. van Dam Malta

A.M. Madejczyk Warschau, Polen

Faculteit Medische Wetenschappen

M.A. van den Berg Mulanje, Malawi

M.P. Rodgers Stanger, Zuid-Afrika

I.W. Koorevaar Wellington, Nieuw-Zeeland

J.K. Zijlstra Paramaribo, Suriname

D.R. Dieben	Osaka, Japan
A.E. de Wit	Paramaribo, Suriname
F.C.W. Visser	Mikumi, Tanzania
S. Pepplinkhuizen	Berekum, Ghana
N. Kroon	Yele, Sierra Leone
T.J.W. Buurke	Los Angeles, USA
S.N. Brushett	Hinxton, UK
A. Anaya Sanchez	Berkeley, USA
A. Audrey	Stockholm, Zweden
T. Medeiros Furquim Mendonca	Melbourne, Australië
S. Vazquez Torres	Washington DC, USA
E.C. de Heer	Oxford, UK
S.C. Buisman	Paramaribo, Suriname

Faculteit Rechtsgeleerdheid

R.D. Dijkstra	Washington DC, USA
P.J.G. Wissink	Montreal, Canada

Faculty of Science & Engineering

M.M. Roorda	Stockholm, Zweden
A. Rodriguez del Rio	Zaragoza, Spanje
A. Ellermann	Cambridge, UK
A.K. Frye	Seattle, USA
A.M. Schulte	Saarbruecken, Duitsland
M.A.W. Wright	Harvard USA
A.C. Postmus	Toronto, Canada
S.K. Kühn	Bergen, Noorwegen
E.M. Smale	Newcastle, Australië
M. Azkanaz	Toronto, Canada
H.H. van Loo	Stanford, USA
F. Hendriks	Aarhus, Denemarken
T. Kappeler-Schalzriedt	Dresden, Duitsland
A.M. Bougiouri	Cambridge, USA
L. Berentsen	Sydney, Australië
J. de Jong	Waterloo, Ontario, Canada
T.R.C. Illing	Gottingen, Duitsland
F. Saalman	Guinea-Bissau

2.2.2.1. Verslag van Fleur Visser (Medische Wetenschappen – Tanzania)

Met behulp van een beurs van het Groninger Universiteitsfonds kon ik naar Tanzania voor een coschap tropengeneeskunde. De stage in het St. Kizito Hospital in Mikumi zou een toevoeging zijn aan mijn master geneeskunde, naast de reguliere coschappen die ik in Nederlandse ziekenhuizen loop. Met een dergelijke tropenstage verwachtte ik uitgedaagd te worden op een hele andere manier dan tijdens een coschap in een Westers ziekenhuis. Ik hoopte mijn medische kennis vanuit een andere invalshoek te leren toepassen en meer te leren over tropische ziektes door er in de praktijk mee te werken. Bovendien verwachtte ik dat de andere maatschappelijke context een nieuwe dimensie zou geven aan het 'arts zijn'. Ik zou geconfronteerd worden met medische problemen in ontwikkelingslanden, zoals een diagnose stellen en een passende behandeling bepalen zonder alle technische middelen die in Nederland voorhanden zijn.

Deze laatste verwachting, dat ik met minder middelen toch een diagnose zou moeten stellen, werd meteen op dag één bevestigd. Op mijn eerste stagedag werd tijdens de introductie toegelicht dat het enige röntgenapparaat in het ziekenhuis al een paar maanden kapot was. Indien een patiënt geen geld had om naar het eerstvolgende ziekenhuis kilometers verderop te reizen voor een röntgenfoto, moesten we met alleen lichamelijk onderzoek zo goed

mogelijk de best passende behandeling bepalen. Ter illustratie: tijdens een Nederlands coschap weet ik vaak al waar de breuk zit, voordat ik de patiënt zelf heb gezien. Gedurende de rest van het coschap heb ik op vele andere manieren kunnen werken aan dit leerdoel: niet alleen hadden we geen beschikking over een röntgenapparaat, ook was er veel minder mogelijk op het gebied van bloedonderzoek en microbiologisch onderzoek. Na verkeersongelukken moesten de wonden van meerdere patiënten tegelijk worden gehecht, terwijl maar een beperkt aantal complete en steriele hechtsetjes beschikbaar waren. Een flexibele houding werd geacht in dit soort situaties: dan maar je best doen met twee naaldvoerders in plaats van met een naaldvoerder en een pincet zoals gebruikelijk. Waren alle hechtingen bijna op: welke afwegingen maak je dan om te bepalen welke operatie het meest urgent en belangrijk is?

Behalve enkele bijzondere situaties zoals deze, die ik waarschijnlijk niet snel weer zal tegenkomen in Nederland, was de meer dagelijkse gang van zaken ook erg leerzaam voor mijn toekomst als arts. De lokale medewerkers van het ziekenhuis hebben me erg vriendelijk ontvangen en wilden me graag van alles bijbrengen. Afwisselend ging ik mee met operaties om te assisteren, deed ik mee met het spreekuur op de polikliniek, of liep ik samen met een van de lokale artsen de visites op de mannen-, vrouwen-, en kinderafdeling. Regelmatig ging ik mee met de jeep van

het ziekenhuis naar een afgelegen dorp in de omgeving voor de zogenoemde 'outreaches'. Met twee andere medewerkers van het ziekenhuis onderzocht ik dan zwangere vrouwen, deelden we onder andere malariapreventie en medicatie voor HIV/aids uit en werden kinderen gewogen en gevaccineerd.

Ik kan concluderen dat de tropenstage een ontzettend leerzame ervaring is geweest, waarin ik me niet alleen op medisch gebied, maar ook op persoonlijk gebied heb kunnen ontwikkelen. Daarom mijn dank aan het Groninger Universiteitsfonds voor het mede mogelijk maken van deze stage!

2.3. Gratama Stichting

De Gratama Stichting is een in 1925 opgericht familiefonds dat projecten op het gebied van wetenschap en onderwijs met een maatschappelijke relevantie ondersteunt en stimuleert. Het fonds stelt eenmaal per jaar een bedrag van ca. € 75.000 beschikbaar ten behoeve van kleinschalige onderwijs- en onderzoekprojecten van medewerkers van de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit Leiden. De besturen van beide universiteitsfondsen adviseren het bestuur van de Gratama Stichting bij de selectie van de te honoreren projecten uit de ingediende aanvragen.

De volgende 5 projecten werden in 2018 gehonoreerd, voor een totaalbedrag van € 101.970:

Faculteit Medische Wetenschappen

G.J. Verkerke, Klinische trial knieorthese als artrosebehandeling. € 12.000

C. Moers, Cryoperfusion of kidneys. A very novel approach towards organ banking. € 25.000

H. Workel, B cellen als biomarker voor respons op immunotherapie in kankerpatiënten. € 22.000

Faculteit Rechtsgeleerdheid

C. Pavillon, Wie zijn billen brandt moet op de blaren zitten. Houden sancties in het consumentenrecht bedrijven op het rechte pad? € 18.220

Faculty of Science and Engineering

R. Peletier, Sterrenwacht in Dark Sky Park Lauwersmeer. € 24.750

2.4. GUF Projecten 2018

Ook het GUF subsidieert kleinschalige projecten, met dezelfde subsidie voorwaarden als die van de Gratama Stichting. Het GUF bestuur selecteert de onderzoeksvoorstellen uit de aanvragen voor de Gratama Stichting. In 2018 waren dat, voor een totaal van € 31.340, de volgende projecten:

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

F. Noseleit en E. Croonen, De opkomst van de ZZP-ers: wat zijn de gevolgen op macro- en microniveau? € 13.900

Faculteit der Letteren

M. Hondelink, Wat schafte de pot nog meer? Aanvullend palynologisch onderzoek aan vroegmoderne beerputten uit Delft en Antwerpen. € 3.000

Faculty of Science and Engineering

B. Mols, Hunting for fear: schade door herten bestrijden met innovatieve maatregelen voor een preventief faunabeheer. € 14.440

Een korte beschrijving van de projecten is te vinden op de GUF-webpagina.

2.5. Stichting WETEX & Boerma-Kooy fonds

De Stichting WETEX (Stichting Fonds voor **W**etenschappelijk en **T**echnische **E**xposities) werd opgericht in 1986 onder auspiciën van de Stichting Groninger Universiteits Fonds (GUF) en het Koninklijk Natuurkundig Genootschap te Groningen (KNG). De Stichting had ten doel te bevorderen dat de historische en hedendaagse ontwikkelingen op wetenschappelijk en technologisch gebied, in het bijzonder in relatie tot onderzoek en onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen, toegankelijk worden gemaakt voor een breed publiek door middel van exposities en andere educatieve manifestaties. De Stichting WETEX verstrekke tot dat doel subsidies.

De oprichters Koninklijk Natuurkundig Genootschap (KNG), het GUF en het College van Bestuur hebben in 2008 besloten de Stichting WETEX op te laten gaan in het GUF. De doelstellingen van WETEX worden gehandhaafd binnen de doelstellingen van het GUF. Prof. dr. J.T.M. Elzenga beheert in het GUF-bestuur de WETEX-portefeuille.

Uit de WETEX middelen werd in 2018 € 11.225 uitgekeerd aan projecten die pasten binnen de doelstellingen van de oorspronkelijke doelstellingen van de Stichting WETEX.

GTD Bernoulli, Gronings Technologen Dispuut

Symposium 8 mei 2018 “An electrochemical future? Heading to a greener society” € 700

Prof dr M.B. Wieling, bijzonder hoogleraar Nedersaksische / Groningse Taal en Cultuur
Lowlands Science 2018 ‘Grenzeloos lallen’ € 2.000

M. Kuitens, High Resolution measurements of cosmogenic isotope signatures of past cosmic radiation events. € 8.525

2.5.1. Boerma-Kooy fonds

Het GUF beheert de gelden van het Boerma-Kooy Fonds. Het fonds heeft ten doel steun te verlenen aan afstammelingen van:

1. Dr. Herman Rudolf Boerma, overleden te Bedum 1881 en diens echtgenote mevrouw Lutgerdina Schleurtsholts, overleden te Groningen 1913.

2. Dr. Klaas Kooy, overleden te Groningen in 1933 en diens beide echtgenoten mevrouw Jansje Engelbertha Kappers, overleden te Groningen 1884 en mevrouw Johanne Antoinetta Elisabeth Hesse, overleden te Groningen in 1915 die zijn ingeschreven als student aan de Rijksuniversiteit Groningen of aan deze universiteit zijn afgestudeerd.

Deze steun bestaat uit betaling van collegegelden en een jaarlijkse uitkering van € 3500 tot het einde van de studietijd, met een maximum van de duur van het wettelijk toegekende recht op studiefinanciering. Daarnaast kan ondersteuning gevraagd worden voor het publiceren van een dissertatie. Studenten, die menen recht te hebben op deze uitkering dienen een bewijs van afstamming aan het GUF te overleggen.

In het verslagjaar 2018 werd tweemaal een beroep gedaan op het fonds.

2.6. Prijzen

2.6.1. GUF-100 prijzen

Deze prijzen voor zeer excellente studenten werden voor het eerst uitgereikt ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het GUF in 1993 en daarna om de vijf jaar, bij lustrumvieringen van de Rijksuniversiteit Groningen. Met ingang van 2010 worden de GUF-100 prijzen jaarlijks uitgereikt. Sinds 2017 geldt een gewijzigde procedure, waarbij een meer actieve inbreng van studenten wordt nagestreefd. Studenten kunnen genomineerd worden door medestudenten en door de staf. Tevens kunnen zij zichzelf nomineren.

Uit de aanmeldingen worden drie studenten per faculteit geselecteerd door een facultaire commissie, waarin tenminste één student-lid zit. Na akkoord door het faculteitsbestuur volgt de selectie van één kandidaat per faculteit door het GUF-bestuur op basis van CV, motivatiebrief en een persoonlijke presentatie.

De prijsuitreiking vond plaats tijdens de Zomerceremonie op 6 juli 2018. De winnaars van de GUF-100 prijs ontvingen € 2500 uit handen van prof. dr. Lou de Leij, voorzitter van het bestuur van het GUF. De kosten worden in gelijke mate gedragen door het GUF de Rijksuniversiteit Groningen.

2.6.1.1. Winnaars GUF-100 prijzen 2018

Faculteit Economie en Bedrijfskunde	Wouter Nientker
Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen	Hidde W. Ozinga
Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschappen	Arjan Willem Sterken
Faculteit der Letteren	Anna Tessel Luitjens
Faculteit Medische Wetenschappen	Renske Wiersema
Faculteit Rechtsgeleerdheid	Sonja Mareike Hoffmann
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen	Julia Rosa Doornbos
Faculty of Science & Engineering	Marit Fiechter
Faculteit Wijsbegeerte	Maarten Meijer
University College	Anne Elisabeth de Vries

2.6.2. Gratama Wetenschapsprijs

De Gratama Stichting heeft met ingang van 2011 een bedrag van € 25.000 beschikbaar gesteld voor een tweejaarlijks toe te kennen 'Gratama Wetenschapsprijs' voor de Universiteiten van Leiden en Groningen. De prijs wordt bij toerbeurt door Groningen en Leiden toegekend aan een jonge, excellente en veelbelovende wetenschapper. De Gratama Wetenschapsprijs is 6 juli 2018 in Groningen uitgereikt aan dr. M.T.C. Walvoort, Faculty of Science and Engineering, voor haar werk aan de biologische productie van suikers en de rol die suikereiwitten spelen in bacteriële infecties.

2.6.3. Ubbo Emmius penning

De Ubbo Emmius penning werd in 1964 door het GUF ingesteld ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan van de Rijksuniversiteit Groningen. Er bestaan twee versies van de penning: een voor wetenschappelijke verdiensten en een voor maatschappelijke verdiensten. Beide penningen worden eens in de vijf jaar uitgereikt. Voor 2018 was de laatste wetenschappelijke penning uitgereikt in 2014 (Prof dr Ulrike Beisiegel) bij het lustrum van de universiteit. De laatste maatschappelijke penning was uitgereikt in 2016 (de heer Max van den Berg). Na overleg met rector en voorzitter van het CvB is besloten de maatschappelijke Ubbo Emmius penning uit te (laten) reiken ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van het GUF. Dit zal de start zijn van een nieuwe 5-jaarlijkse cyclus, zodat deze penning steeds op een lustrumjaar van het GUF uitgereikt wordt. De wetenschappelijke Ubbo Emmius penning kan dan in 2019 uitgereikt worden. De hieraan gerelateerde vijfjaarlijkse cyclus valt dan gelijk met het lustrum van de Rijksuniversiteit Groningen. Het reglement omtrent de uitreiking van de Ubbo Emmius penning van 1964 zal geactualiseerd worden. In 2018 is de penning voor maatschappelijke verdiensten uitgereikt aan Annemarie Heite (zie 2.7 Lustrum Groninger Universiteitsfonds 2018).

2.6.4. Mallinckroth prijs

Bij de Stichting Groninger Universiteitsfonds is in 1925 het Willem Mallinckrothfonds gesticht, genoemd naar de oud-hoogleraar prof. dr. W. Mallinckrodt, belast met het onderwijs in de dogmatiek, de geschiedenis der Nederlandse Hervormde Kerk en het kerkrecht aan de Groningse universiteit van 1902 tot 1915. Telkens na een periode van 10 jaar wordt uit dit fonds een prijs van € 500 toegekend aan de schrijver van het beste, aan een openbare universiteit in Nederland verdedigd theologisch proefschrift, zulks ter beoordeling van de hoogleraren van de Faculteit der Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap. Het Willem Mallinckrothfonds is opgegaan in het GUF. De laatste Mallinckroth prijs is uitgereikt in 2015 aan dr. F. Stock. In 2017 is een geactualiseerde toekenningsprocedure met het bestuur van de Faculteit der Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap afgesproken waarbij het GUF-bestuur actief betrokken wordt.

2.7. Lustrum Groninger Universiteitsfonds 2018

In 2018 bestond het GUF 125 jaar. Al die jaren heeft het GUF studenten en wetenschappers van de Rijksuniversiteit Groningen geholpen door hen financieel te ondersteunen bij studiereizen en congressen. Ook vestigt het bijzondere leerstoelen en draagt het bij aan allerlei speciale universiteitsactiviteiten. Om dit te vieren zijn er twee symposia georganiseerd. In de eerste plaats een GUF-symposium op 13 april 2018, gericht op het zicht- en tastbaar maken van activiteiten van het GUF. Op 15 november 2018 volgde het symposium 'Gaswinning aardbevingen en wat nu?' ter gelegenheid van de uitreiking van de Ubbo Emmius-penning aan Annemarie Heite voor haar inzet in het Groninger gasdossier.

2.7.1. GUF-symposium 13 april 2018

Na een inleiding van de voorzitter van het bestuur van het GUF, prof. Lou de Leij, waarin hij terugblikte op de geschiedenis van het GUF, gaf kinderombudsvrouw en GUF-hoogleraar Margriet Kalverboer de eerste lezing over haar uitdagingen als ombudsvrouw en hoogleraar. Aan de hand van een aantal voorbeelden liet ze duidelijk zien dat het werk van een ombudsvrouw er echt toe doet. Daarna liet prof. Michel Vols zien hoe ernstige overlast van burens -'neighbours from hell' - het beste kan worden aangepakt. Slimme juridische interventies, die hij samen met gedragswetenschappers heeft ontwikkeld, moeten ervoor zorgen dat conflicten kunnen worden gede-escaleerd voordat zij echt helemaal uit de hand lopen. In 2016 won hij met dit onderzoek de Gratama Wetenschapsprijs, die gepaard ging met een geldprijs van €25.000 voor vervolgonderzoek. Na het plenaire gedeelte was het tijd voor een interactief programma, waarbij de deelnemers konden kiezen uit vier parallel georganiseerde onderdelen die alle een facet van het GUF nader belichtten.

1. De samenwerking tussen het GUF en de Gratama Stichting, die als doel heeft om veelbelovende onderzoeksprojecten financieel te ondersteunen. De heer Reinier Gratama MSc, voorzitter van het bestuur van de Gratama Stichting, waarvan meerdere leden ook aanwezig waren, opende dit onderdeel van het programma. Dr. Alain Dekker en dr. Remco Bronkhorst gaven vervolgens lezingen over hun prijswinnende onderzoek, respectievelijk het voorkomen van de ziekte van Alzheimer bij patiënten met het Down syndroom en de historie van de Hunebedden in Drenthe.
2. Barbara Henkes verzorgde een stadswandeling langs sporen van het slavernijverleden in de binnenstad van Groningen. In Groningen zetelde in de Gouden Eeuw een Kamer van de West Indische Compagnie. Daardoor heeft dit verleden ook hier zijn sporen nagelaten. Het GUF heeft bijgedragen aan de financiering van het onderliggende historische onderzoek.
3. Een bezoek aan de Zernike campus bood de mogelijkheid om nader kennis te maken met hoe het GUF verschillend natuurwetenschappelijk onderzoek ondersteunt, zoals forensisch keutelonderzoek, de Gratama-telescoop en een expositie van gerestaureerde mathematische modellen. Sinds 2008 biedt de Blaauw Sterrenwacht, bovenop de Bernoulliborg, onderdak aan de Gratama-telescoop, gefinancierd door het GUF en de Gratama Stichting. Na bijna vijftig jaar kreeg het Kapteyn Instituut daarmee weer de beschikking over een optische telescoop. De telescoop speelt een belangrijke rol in onderwijs- en publiekseducatie, waarvoor met regelmaat observatieavonden worden georganiseerd.
4. En tenslotte was er de mogelijkheid van een rondleiding door de vernieuwde Universiteitsbibliotheek (UB). Een beknopt overzicht van de geschiedenis van de UB werd gevolgd door een uitgebreide toelichting op het ontstaan en de betekenis van het lichtkunstwerk SHA_RE (<http://share.ub.rug.nl/>), dat het GUF in 2014 schonk aan de RUG bij de viering van het 400-jarig bestaan van de universiteit. De ontwerper hiervan, Peter Musschenga, vertelde hoe hij met dit kunstwerk de breedte van het onderzoek aan de RUG in beeld wilde vangen. Op de schermen op de verschillende verdiepingen in het trappenhuis stromen in willekeurige volgorde foto's, video's en teksten van het onderzoek van RUG-wetenschappers als een waterval naar beneden.

2.7.2. Symposium 'Gaswinning aardbevingen en wat nu?' 15 november 2018

Ter gelegenheid van de uitreiking van de Ubbo Emmius penning aan Annemarie Heite voor haar inzet in het Groninger gasdossier.

De *Ubbo Emmius penning* wordt sinds 1964 uitgereikt. Er bestaan twee versies van de penning, een voor wetenschappelijke verdiensten en een voor maatschappelijke verdiensten. Beide versies worden eens in de vijf jaar uitgereikt. De penning voor wetenschappelijke verdiensten in het lustrumjaar van de universiteit en de penning voor maatschappelijke verdiensten tijdens het lustrumjaar van het GUF. Op 15 november 2018 heeft de voorzitter van het College van Bestuur, Prof dr Jouke de Vries, de penning voor maatschappelijke verdiensten uitgereikt aan Annemarie Heite voor haar inzet in het Groninger gasdossier. Zij ontving de penning omdat zij op unieke wijze heeft bijgedragen aan het onder het grote publiek bekend worden van de problematiek van de aan de gaswinning gerelateerde aardbevingen in en rondom het Gasveld Groningen. Van grote waarde is haar bijdrage aan het besef dat Nederland enorm heeft geprofiteerd van het aardgas, maar dat de bevolking in het betreffende gebied vooral nadelen heeft ondervonden. Tijdens de laudatio legde Prof dr Vries een verband tussen de stellingname van de eerste Rector Magnificus van de universiteit, Ubbo Emmius, en wat er nu aan de hand is in Groningen. Deze keurde rebellie tegen het nationale gezag goed als het nationale gezag haar taak veronachtzaamde.

De uitreiking van de penning werd voorafgegaan door een symposium met een paar voorbeelden van wetenschappelijk werk, waarin de universiteit haar grote betrokkenheid met de aardbevingsproblematiek kon laten zien. Na een algemene inleiding door de voorzitter van het bestuur van het GUF beschreven dr. Goda Perlaviciute, drs. Leonie Vrieling en Prof dr

Linda Steg de mening van de Groningers over aardgaswinning, aardbevingen maar ook over de lokale en nationale politiek. Prof dr mr Herman Bröring ging nader in op de (on)mogelijkheden om eventueel via de rechter de geleden schade te verhalen op de veroorzaker. Daarbij is de omslag in 2018 van een privaat- naar een publiekrechtelijk stelsel van essentieel belang. Dr. Christiaan Zuidema besprak de kansen die de noodgedwongen energietransitie kan bieden voor de regio en tenslotte legde Eelco Eikenaar uit hoe de nationale politiek het heeft laten afweten in de ogen van deze politiek bestuurder.

Van het symposium is een boekje verschenen, waarin ook het dankwoord van Annemarie Heite is opgenomen. Dit boekje kan worden opgevraagd bij het secretariaat van het GUF.

2.8. Bijzondere Leerstoelen

Het GUF stelt bijzondere leerstoelen in. Bijzondere leerstoelen zijn leerstoelen die aan een universiteit ingesteld kunnen worden door rechtspersonen anders dan de universiteit zelf. Het GUF-bestuur hanteert voor het instellen en de benoeming criteria in overeenstemming met het algemeen geldende beleid van de Rijksuniversiteit Groningen. Het GUF heeft niet als doel zelf leerstoelen te financieren.

In het verslagjaar 2018 waren 15 bijzondere hoogleraren vanwege het GUF bij de Rijksuniversiteit Groningen aangesteld.

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

dr. H.J. ter Bogt, Overheidsmanagement

dr. L. Schoonbeek, Toegepaste Speltheorie

Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

mw. dr. M.E. Kalverboer, Kind (Ortho)pedagogiek en Kinder- en Vreemdelingenrechten

Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap

dr. J.T.A.G.M. van Ruiten, Receptiegeschiedenis van de Bijbel

Faculteit der Letteren

dr. H.A. Groenendijk, Archeologie en Maatschappij

dr. G.J. de Langen, Archeologie van het Noord-Nederlandse terpen- en wierdenlandschap

dr. J. de Jong, Europees-Oost-Aziatische betrekkingen i.h.b. aangaande Japan

dr. J. Wiers, Beleidsontwikkelingen van de Nederlandse buitenlandse betrekkingen

Faculteit Medische Wetenschappen

dr. A.J. Smit, Interne Geneeskunde i.h.b. de non-invasieve beoordeling en risico-inschatting van bloedvataandoeningen

mw. dr. A. Shapiro, Professionalism and Peer Support

Faculteit Rechtsgeleerdheid

dr. G.A. van der Veen, Milieurecht

mw. mr. dr. S. Struijk, Penologie en Penitentiair Recht

prof mr. dr. V.H. Glerum, Internationaal recht

Faculty of Science and Engineering

dr. A. Pellegrino, Experimentele Subatomaire Fysica i.h.b. Flavorfysica

Faculteit Wijsbegeerte

dr. B.P. Kooi, Logica en Argumentatietheorie

3. Toestand van het fonds

Resultaat

De stand van het vermogen over de diverse fondsen, alsmede de balans en de staat van baten en lasten per 31 december 2018, is opgenomen in de hierna gegeven overzichten.

Samenstelling van het vermogen op 31 december 2018

Verkorte jaarrekening

Balans per 31 december 2018

De balans na verwerking van het resultaat is als volgt:

ACTIVA	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa		
Landerijen	22.666	22.666
2. Financiële vaste activa		
Effecten	7.740.242	8.265.345
Vlottende activa		
3. Vorderingen	53.356	24.595
4. Liquide middelen	60.366	120.844
	<u>113.722</u>	<u>145.439</u>
Totaal Activa	<u>7.876.630</u>	<u>8.433.450</u>
PASSIVA	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
5. Stichtingsvermogen		
Reserves en fondsen	7.717.760	8.318.917
6. Kortlopende schulden		
Overige schulden en overlopende passiva	158.870	114.533
	<u>7.876.630</u>	<u>8.433.450</u>

Staat van baten en lasten over 2018

	Realisatie 2018 €	Realisatie 2017 €
Baten		
7. Donaties, bijdragen, schenkingen en legaten	23.943	35.908
8. Opbrengst beleggingen	-322.565	757.032
9. Ongerealiseerde winst landerijen	-	1.000
10. Rente, provisie en diversen	27	0
11. Exploitatie landerijen	1.419	1.453
12. Auteursrechten	447	1.051
Som der baten	(296.729)	796.445
Lasten		
Beheer en administratie		
13. Bureau- en overige kosten	40.568	38.244
14. Schenkingen en donaties	263.859	239.685
Som der lasten	304.427	277.929
Saldo	(601.156)	518.516